

VOORAF

Ik houd van zielige verhalen.

Vooraf in boeken en films.

Als je zelf meedoet in een zielig verhaal, is het anders.

Heel anders.

Dit is ook een zielig verhaal.

Maar ergens ook weer niet.

Het is in elk geval een mooi verhaal.

En het is ons verhaal.

Het verhaal van mijn oma en mij.

≡ Hoofdstuk 1 ≡

THUIS EN SNEL VERDIENDE EURO'S

De school is al een half uur uit en de meeste kinderen zijn weg. Ik niet. Ik voetbal nog op het schoolplein. Dat doe ik elke middag, zo lang mogelijk. Eerst doen er nog een paar kinderen mee, maar een voor een vertrekken zij ook. Ze gaan mee met de oppas, naar balletles of gewoon naar huis, naar hun moeder of vader die met de thee zit te wachten. Tess moet nu ook gaan. Ze pakt haar tas, die tegen het hek ligt.

‘Tot morgen, Romy,’ zegt ze.

‘Tot morgen,’ antwoord ik.

Tess moet vandaag naar rekenbijles of naar voetbal, dat weet ik niet precies. Tess is mijn vriendin, maar we kunnen niet vaak afspreken. We zien elkaar meestal op school. Dat is ook fijn, een vriendin op school.

Ik hoef nergens heen.

Tenminste... ik wil nergens heen. Ik wil hier blijven voetballen op het schoolplein. Maar dat mag niet.

Juf Paulien komt het hek van het schoolplein sluiten. Dat betekent dat ik weg moet. Juf zegt dat er morgen

weer een dag is. Ja, dat weet ik ook wel. Ik schop de bal keihard in de hoek van het fietsenhok.

‘Meteen naar huis, hè Romy?’

Ik knik en pak mijn tas.

Ik ga helemaal niet naar huis, maar dat hoeft juf niet te weten. Sinds papa en mama niet meer met elkaar verder willen, is mijn huis niet echt meer thuis. Heel raar. Het is hetzelfde huis en ik heb dezelfde kamer met dezelfde spullen, maar toch is alles anders.

‘Niet meer met elkaar verder willen.’ Zo zei mama het.

Ik vind het maar raar. Dat je elkaar eerst zo lief vindt dat je een baby maakt (mij dus) en dat je dan tien jaar later niet meer verder wil. Dat kan helemaal niet. Toch gebeurde het. Toen papa en mama uit elkaar gingen, heeft mama eerst twee weken gehuild. Niet aan één stuk door, maar wel veel. En toen ging ze fulltime werken bij Sjon van de Benzoil.

Mama werkt heel vaak. Te vaak, vind ik. Soms begint ze heel vroeg en moet ik zelf opstaan en mijn brood maken. Dan is ze thuis als ik uit school kom. Maar meestal begint ze later en is ze pas om acht of negen uur ’s avonds klaar. Dat heb je met tankstations. Mensen hebben de hele dag door benzine nodig. Benzoil is het enige tankstation in Luttel. Daar woon ik, in Luttel.

Luttel, ja.

Luttel is niet groot, maar ook niet heel klein. Toch is er bijna niks.

‘Er is meer niet dan wel,’ zegt papa altijd.

Er is geen voetbalclub, geen zwembad, geen restaurant en al helemaal geen treinstation of een bioscoop.

Maar...

Er is wel een flat (waar mama en ik in wonen) en net buiten het dorp is een bedrijventerrein met een garage en De Super, een hele grote supermarkt waar ze ook mobiel-tjes verkopen. Ik mag er nog geen een, maar ik ga daar weleens kijken voor als het een keer wel mag. Verder hebben we een grote weg die naar Duitsland gaat, langs die weg ligt de benzinepomp (Benzoil dus) en als je nog verder rijdt zie je een chic hotel: Golden Rose. Daar ben ik nog nooit geweest. Papa wel, hij heeft daar één nachtje geslapen toen mama en hij... je snapt het wel.

Midden in het centrum van Luttel is een rijtje winkeltjes met een schoenmakerij, een bloemenwinkel en een kapperszaak. Die is van mijn oma. Elke dag na school ga ik daarheen. Dat moet.

De meeste kinderen vinden het leuk om naar hun oma te gaan, maar ik niet echt. Ik ga liever naar huis. Ook al is thuis alles anders, sinds, nou ja, dat heb ik net uitgelegd.

Ik kan best alleen thuis zijn, maar mama vindt van niet. Ik had een keer een paar grote jongens uit groep acht meegenomen (Tim en Jurriaan). Die hadden een flesje bier uit onze koelkast gepakt, opengemaakt en opgedronken, en nu kan mama mij niet meer vertrouwen, zegt ze. Terwijl ik helemaal niks gedaan heb. Maar goed, ik moet nu dus na school naar oma. Elke dag. Dat wil niet zeggen dat ik dat ook doe natuurlijk.

Ik loop de straat uit. Oma's kapsalon is niet heel ver van school. Mijn hoofd weet dat ik rechtsaf moet, maar ook vandaag zijn mijn voeten weer sterker dan mijn her-

sens. Ze gaan naar links. Voor ik het weet, hol ik langs de weg die Luttel uit loopt. Net daar buiten ligt Benzoil, waar mama werkt. Het tankstation ligt aan de provinciale weg. Dat is een soort snelweg en er is dus geen stoep, maar wel een fietspad. Daar rijden ook veel scooters over, daarom ren ik door de berm. *Safety first*, zoals ze op tv altijd zeggen.

Ik kan hard hollen en het duurt dan ook niet lang of ik zie het rood van de letters Benzoil al. Er staan twee auto's geparkeerd. Een blauwe met een Nederlands kenteken en een geel met witte vrachtauto uit Duitsland. Bij de blauwe auto staat een mevrouw te tanken. Bij de vrachtauto is niemand. Die wagen vervoert kaas, want op de zijkant staat een enorme foto van een lachende vrouw die aan een kaas ruikt.

Als ik door de automatische schuifdeuren de shop in loop, zie ik een grote man bij de kassa staan. Dat is de chauffeur van de vrachtwagen, die komt hier wel vaker. Hij maakt een praatje met mijn moeder. Ik hoor haar net *tjuus* tegen hem zeggen. *Tjuus*, dat is Duits voor doe!

Hij antwoordt met 'Tjuus, Margot!'

Margot, zo heet mijn moeder. Ze zwaait vrolijk naar de chauffeur als hij de shop verlaat en dan ziet ze mij.

Haar blij gezicht verandert meteen in een minder blij gezicht.

'Ook hallo,' wil ik bijdehand zeggen, maar dat doe ik toch maar niet. Ik zie aan mama's gezicht dat ze vandaag geen zin heeft in dat soort opmerkingen.

'Romy, alsjeblieft.'

Mama praat op een zuchtende manier. Pruchten, noem

ik het. 'Sjon wil het niet hebben, dat weet je,' prucht ze verder.

Sjon is de baas van de benzinepomp, of had ik dat al gezegd?

'Hup, Romy, wegwezen, ik zie je vanavond.'

Mama wil naar me toe komen. Eerst checkt ze of Sjon niet in de buurt is, dan pas komt ze achter het glas van de kassa vandaan.

'Sorry,' zegt ze, 'maar je moet nu echt naar oma. Ik zie je vanavond, oké?'

Ik knik. Oké. Wat kan ik anders?

Mama haast zich weer naar de kassa, want de mevrouw die stond te tanken komt binnen om te betalen.

Buiten de shop staat alweer een andere auto. Ook uit Duitsland. Dat is niet zo gek. Duitsland is hier niet ver vandaan. Als je tien kilometer over de provinciale weg rijdt, ben je er al.

Ik weet niet waar de mevrouw met de blauwe auto is geweest, maar haar voorruit is ontzettend smerig. Die kan ik wel even schoonmaken. Gewoon omdat ik aardig ben.

En...

Omdat mensen me vaak geld geven als ik dat doe.

Vlug pak ik de wissel uit de emmer naast de pomp. Ik moet flink boenen, maar de ruit knapt er wel van op.

'Dank je wel!' klinkt opeens een vriendelijke stem. Het is de mevrouw van de auto. Ik ben nog niet helemaal klaar. Snel wis ik het vieze water weg.

'Hier, dat is voor jou,' zegt de mevrouw vriendelijk en ze drukt me een munt in mijn hand.

‘Dank u wel,’ zeg ik. Pas als ze wegrijdt, kijk ik in mijn hand. Een euro. Dat is snel verdiend!

Even twijfel ik of ik weer naar binnen zal gaan om iets lekkers in de shop te kopen. Maar dan zie ik Sjon van achter het gebouwtje aan komen lopen. Ik kan maar beter wegwezen voor hij me ziet. Ik ben trouwens ook aan het sparen, voor een mobieltje. Met de euro in mijn hand geklemd, hol ik weg.

Sjon wil niet dat ik ruiten van klanten schoonmaak. Een tankstation is geen plek voor kinderen, zegt hij. Alsof een kapsalon dat wel is.

≡ Hoofdstuk 2 ≡

MOEILIJKE SOMMEN EN EEN OMA UIT HET NOORDEN

De lantaarnpalen schieten al aan als ik het rijtje winkeltjes in de verte zie verschijnen. Het uithangbord van oma's kapsalon gaat heen en weer in de wind.

Van Putten is in zijn zaak aan het werk en steekt groetend zijn hand naar mij op. Zijn winkel is de eerste op het rijtje. Van Putten is schoenmaker, maar hij is ook heel goed in rekenen. Hij helpt oma altijd met haar administratie. Ik weet niet precies wat ik me daar bij voor moet stellen, maar het heeft met geld te maken en met rekenen. Niet dat mijn oma niet kan rekenen, natuurlijk kan ze dat, maar Van Putten weet gewoon veel van belasting en zo.

Mama heeft met oma afgesproken dat ik elke dag na school naar haar toe kom. Oma vindt dat prima, maar ze wil me niet beneden in de zaak hebben. Ik moet altijd meteen naar boven. Mijn oma woont namelijk boven haar kapsalon. Het is die winkel met dat grote raam, waar al die flessen shampoo keurig netjes op glazen plankjes in de etalage staan, vlak naast bakkerij Van Bremen.

Kapsalon Stine heet de zaak. Stine, dat is mijn oma's voornaam. Veel mensen in Luttel vinden dat een gekke naam, omdat je hem niet vaak hoort hier in Nederland, en al helemaal niet in Luttel. Mijn oma komt niet uit Nederland, ze komt uit het noorden van Europa. Ik dacht vroeger altijd uit Zweden (het land van Pippi Langkous), maar het is dus Denemarken. Mijn oma praat er nooit over. Tenminste niet tegen mij.

Ik weet alleen dat ze hier is gekomen toen ze verliefd was op mijn opa Hendrik. Maar dat is al heel erg lang geleden. Vroeger hadden mijn oma en opa samen de kapsalon, maar mijn opa is al lang dood. Hij was al dood toen ik geboren werd. Ik weet niet of iemand dan eigenlijk wel je opa is.

'Romy, lieverd, waar bleef je nou?' zegt de liefste stem van de wereld als ik de kapsalon binnenstap. Vergis je niet. Dat is niet mijn oma die zo tegen me praat. Het is Emine, die al negen jaar bij mijn oma werkt. Ik ben tien, dus ik ken haar al bijna mijn hele leven. Emine is op haar negentiende bij oma komen werken. Ze was stagiaire van de kappersschool, maar ze is nooit meer weggegaan.

Emine is zacht en lief en ze heeft de mooiste bruine ogen die ik ken. Ze begrijpt mijn oma als de beste en dat vind ik knap. Mama is oma's dochter, maar ze begrijpt haar moeder meestal niet. En oma begrijpt mama ook niet. Ze praten vaak bozig tegen elkaar.

Ikzelf begrijp mama een beetje maar oma helemaal niet, terwijl het toch mijn oma is, die ik al ken vanaf dat ik baby ben.